

Быыбар -- 2018

**КУЛУН ТУТАР 18 КҮНҮНЭЭБИ ДОЙДУ БЭРЭСИДЬИЭНИН
БЫЫБАРЫЦАР - ЧУРАПЧЫ УЛУУХУН КӨРЛӨРҮҮТЭ**

Бу күн удуус үрдүгүн быныбарга 11058 киһи кытыһа, ол эбэтэр 80,40%.

Улууска В.В. Путин 67,82% ытан кы-
йыны ситкисэ. П.Н.Груднин – 29,67%,
К.А.Собчак – 0,86%, В.В.Жириновский –
0,49%, Б.Ю.Титов – 0,21%, С.Н.Бабурин –
0,19%, Г.А.Явлинский – 0,17%,
М.А.Сурайкин – 0,12% ыттылар.

Отгон Владимир Владимирович
Путинга куластааһын
нэбилэктэринэн маанык буолла:

Соловьев – 82.44%, Телой – 81.42%,
Хаддаар – 79.07%, Бахсы – 77.56%,
Кыгзаных – 75.89%, Сыпин – 75.60%,
Арылпах – 75.27%, Болугур – 73.24%,
Хайхасьг – 72.88%, Одьлуун – 71.63%.

Алаңар – 71,51%, Чакыр – 68,44%,
Болгону – 67,80%, Мугудай – 63,02%,
Диринг – 61,16%, Хитылы – 59,91%.

Чурагчы уҥаастактарыгар бырыһыаннар манньон буюлдулар:
 “Киял” – 67,06%, “Новгородовский” – 64,09%, “Чаран” – 62,78%, “Куоҕады” – 60,73%, “Маарыскаан” – 60,61%.

Кыра уحيастактарга: Меливхси – 96,55%, УрохКүөрө – 93,48%, Улахан Күөл – 92,86%, Бөрө – 91,43%, Хахыйах – 87,88%, Түөйэ – 75,43%, Кындал – 75,00%.

ГАС «Выборы» 19.03.2018 с.
данныйлар ылыстьнылар.

Улсууса -- бу күннэргэ

ЧӨМПҮЙЭНЭЭТ КЫАЙЫЛААХТАРА – ЧУРАПЧЫ БӨБӨСТӨРӨ

Кудун тутар 23-25 күнээрээр СӨ нэрэгтүн VII-с ыктартыгбынай ооньбууларьар сүүмэрээр 63-с төгүдүн ыгыгылар Н.Н. Тарскай кэргинээр көнүл тустуута биридигтүн уонна хаммадиган бастыгэр иһин өрөсүүбүдүкүтүгүн чомуйуонножо Чурагчы улуугун хаммадига кыайыгыккадан бугута.

Чурагчы хаммадагы 1968 сылгыскада ыгыттыгыбыз көңүл тузуга кыя-
бар кыйылыштын тагылатат. Ол турмуз үс кыяыл көмүс, тугер үрүн көмүс
мезгилти ылары ситистетор. Удалтарбыз — Федор Посляников (57 кг), Эдуард
Григорьев (65 кг), Егор Пономарев (70 кг), Айгал Захаров (61 кг), Александр
Окожешников (97 кг), Семен Аммосов (86 кг), Алексей Захаров (74 кг) улус
устуордун устуоруйатыгар кыяыл көмүс буулбарынын үй-саас тузаны
сугурунугар.

Н. Тарский чемпионатын тулунан ыстатыйаны салгы аныгыны нумарыо сийилин адылхыт.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ

ЧУРАПЧЫГА СОБУОТ АҢЫЛДЫННА

Чурагны улууна өрсөлдүүлүүснэ бастагынан сага технологииварга кириң, киригэх ууну ыраастыыр собуот тутулан үлгө киридо. Бу үөрүүдтэх уонна сайдыыбыт таһымын көрдөрөр улахан суоталаах дыаһыта кыттыаны ытылар: Саха Өрсөлдүүлүүснүн Ил Дирэһи Е.А.Борисов, Российскай Федерация Дь.УоКХ эйгэтин сайынанырыы фондатын государственнай корпорациятын кэтээн көрөр хаһыаһыһытын бэрэссэдэтэ С.В.Степаншин, уонна бу корпорация генеральнай дириэктэро К.Г.Цивин.

Собуог күнүз 500 кубическай митэрэ көмөйдөх кирдээх ууну аныгылык технологиянан ыраастан таһарар кымпатах. Маныык собуог тыа сиригэр тутулу илэк улахан уонна ураты таһымнаах тутуу буолар. Улуу баһылыга А.Поговицын государство тыа сиригэр дьомтор

улахан болзолто ууран, мангын программалар тула биһигэ үлгээн сайбаны суолун устун биэтик харьылаан нйорбитин астына бэлэгтэтэ, махтанна. Салгыы делегаций Чуралчы сэлээннэтин Лэвэг ааһаан уулусаа 91 нүмөрдүк дьэтигэр тийгэн «Дом образцового содержания» дигэн үрдүк аһытуһарылар. Бу аһаг (биһигэ) сургулубут аһа тута дьэтигэ ыйаһылар. Мангын үрдүк аһа Россия үрдүгэн аһыах сиргэ боролдубитин ытык — мангын ыйаһылыгыт С.В.Степанов бэлэгтээн эттэ, чуралчылары хайбаата.

Кулун тутар 26 күн Чуралчы сэлээннэһигэр уокка улуустутутар ити курдук улахан дыһалтардаах, үөрүүлөөк бэйэ түгөнүрдүк күнүнэн бүттү. Бу дыһалтар тустарынын икөр үлөмөрүгүз сийиһи ааһарыт.

Афанасий ЗАХАРОВ.

Cumulative

**“ДАЛБАР ХОТУН - 2018” КЫАЙЫЫЛААБА -
ПРАСКОВЬЯ СМЕРНИКОВА**

Үгэсэ кубулуйан Х-с тогтун ыһыдылһын өрөспүүбүлүкэтэни “Дуһар Хоһун” күрөскэ бийыт бийиги улууспут чигийи Праскояи Смирникова көмүскэтэ.

[illegible]

"CO" KOPRA.

КУЛТУУРА ЭЙГЭТИГЭР
БАСТЫННАР ААТТАННЫЛАР

Кулун тутар 25 күндүз Бүтүн Россиятаабы культуура үлүлгүтүрүн күнүн чырыгыттон, П.А.Ойунуускай атынан Саха академическай театрыгар Россияйскай Федерацияда сый бастыа үлүлгүтүрүн уонна культуура тэрилтэлэрин чыстээһин сүрө ыагытынан.

Бийиги улууспутугтан барьта 3 культуура тэригтэтэ бастыг
апы сүтэрэ ситистэ, ол курдук: А.А.Саввин аатын истэри
уонна этнография музейа (салайаны Ю.С.Толстоухов),
улуустаагы кинигасалат библиотечнай ситим Сылаппаагы
фигиала (спецалист А.В.Аммосова), Е.С.Дьячовскай аатын
Мындагаайытаагы Норуот айымньын дьомэ (диригээр
С.Д.Дьячовская), ону тэнэ Сусанна Дмитриевна Дьячовская
«Лучший работник культуры Российской Федерации»
куонкуруса кыйылылаагынан тахсан, дастабырыгына уонна
бааго туттарылына.

“CO” көрр.

“СААСКЫЛАНА – 2018”

Күлүн тутар 22 күнүгэр, саяскы ыдыаны күн И.И. Кандинский аатын "Айылдаан" сыныалга кишингэр доруобуяларын хаччаахтах дьахталарга аналлах "Саяскыдыан-2018" күрөс бөрт сэрэхтик буолан ааста.

Бу күрәс быйыл үһүе тугулун Чураччы нөһиһиһиһи ТОС-тарын икки артыларыгар бытыһылар уонна сал ахсын таһыма үртээн иһэр. Тэриһомчүһүтэр: Чураччы нөһиһиһиһи дьаһапата уонна “Дьулуур” инбэлиттэр общественной түмсүүлэрэ (сал. Е.Н. Винокурова). Барытыгар дьоһурдаах, олоххо дьулуурдаах, көхтөөх барыта 5 күрә аһаар кыһына. Кинилэр – мал иһирэх иһилэрэ, ойһоһс эбэлэрэ, тулаларыгар сырдаты, юрени тарыта сылдьар дьон. Ол курдук, “Куоһалы” ТОС-тан Мария Семеновна Монастырева, “Чарантан” Екатерина Иннокентьевна Монастырева, “Маларкыһаһтан” Ирина Руслановна Емельянова, “Централнайтан” Меллана Николаевна Дьяконова уонна “Мурун” ТОС-тан Екатерина Иннокентьевна

Фелорова кылыныштар. Күрсө 4 түһүмөлдөн ыгытылына; бойиы билиһиннэрини, талааны көрдөрүү, айар талаан (бойо онотута, икс, баайды ода), авангарднай мусданы көрдөрүү. Кыттааччылар бары сүрдээрин бөлөмөнөн кэлбиттэр, хас түһүмүх айыы санааттан сана, көрөтгөн көрө көстүүнү көрөөччүлөр сөнтөр, көрөхснн көрдүлөр. Ирина Руслановна Емельянова баайыы танаастарын көрбүт эрө барыта сөсөр. Кини "Саасы Анаконда" дигн көстүүмүн кассета дигнөтүтүтгөн баайыыт, Мария Семеновна кылыһылаан Галина Шахурдина "Батылсакх кигитэ" ырыатын орус ийни-лээхтик толордулар. Отгон Медяна Николаевна Дьяконова оҕолорунан ийдиийэҕи үтүкүүнү толорбута көрөөччүлөр сүрэхтэрин сүүйдэ. Кинини кытта өрөсүлүүбүсүкүтүгү оскуола-иптэринэст II-с кылааһын үөрөһөччүтэ Исидор

Лавров үнүүтэ нүмэри олус мэргэтэ.
Иосиф – улуусут биэр кизн туттар
спортсмена, оосула бастыг
общественнига, үрэнзочинтэ. Кинигтэн
забжу оло мототон ылан сеп.

Бийишты “Сааскылаана-2018” күрөсө кытпаачылар үзүлгүлү тэртитэртитэн, түөлбөлөрүттэн биригэ үзүлгүлү коллегалара, аймактара, бигэр дьонноро кэлэн көрбүттэрэ, ыалдыкытара күрөс тыганаанын өссө күүрүстэн биэрэ. “Сааскылаана-2018” күрөс кыйылылаадынан “Центральный” ТОО слухтоо, бигэ оло күн күбөй ийтэ Медиана Николасена Дьяконова буолла. Бийиш Араассыйага — Утуо дьулуур сыла. Бу тэрээһинигэ сүүрэн-көтөн көмөлөспүт урбаанныт Маринэ Святославовна Лапорова, кини этиһиһылэнэн, бэйэтирин баа өтүтүрүлгөн көмөлөспүт “Октябрьский” апыс-эрипэ.

кэлээн урбашыныг тэрийэр, "Универсам",
"Ситим" маданын арга тэрийэр, үгүө
маданын куруук дэс маданын арга
тэрийэр.

Ирина ЗАХАРОВА

Сонуннар

АЙЫЛГА АНАЛЛААХ ЛИТЕРАТУРНАЙ БИЭЧЭР

тылар, Мариянна Макарова ырыа бүсүлүт хоһоонун ылапта, "Чурагчы" литературнай түмсүү В.Е. Петров тылбаастарын ахтылар. Огу таһынан аймахтара уонна кини айымньытылар сүтүрүйбөннөр кыттыыны ытылар. Биздэри Федор Трофимов уонна Спирдон Готовцев истии ырыларынан, муусукаларынан коргөтүлө.

Ити курдук бияр дойдулахтыг, поэт, мекевист В.Е. Петров-Айыл алтыгатах хоһоонноро, сырдык ырышак ырыалара үйө тухары дуорейн юни атын ааптага туруссатара.

Марфа ПЕТРОВА.

Кулун тутар 23 күнүгэр улусташы кини
башкыларга, поэт, Россия
Сурайгачыларын сойуһун чилинэ, СӨ
куллууратын туйуна, мелодист, үлэ бэлэр-
лэ Василий Егорович Петров-Айыл
торобуту 70 сылыгар илалыкх «Айылга
айыллыыкх Айыл поэт» диги литературнай
бүтүөр бүтүлэ.

Бу даяхлага биһирэ алтыныгыт дыно-сэрэгте,
Н.П. Федоров-Сомого, «Сага алаа» хаһыат
редактора А.А. Зохаров, Д.Д. Эверстов көргөтө
М.К. Эверстова, биһирэ үөрэммит дуоһунта А.П.
Луговцева, киннөөммит библиотекка сипимин
директорго В.А. Платонова истиги-ийирэх
астылары оңордулар. Хотого нөһүөнөгүн
«Ытык» ууһуан иттигиччилерге, библиотекка
кырдыктара Айыл суруйбут хоһончостон аах

ОЛОХТООХ БЭЙЭНИ САЛАЙЫНЫЫ СЭБИЭТИН МУНЬАБАР

Кудун түрүр 22 күңгүр улус дьаһататын муһнахтыар сави-
тылар аюхтоох бэйин савиһыһы
савиһин уочариттах муһнага
буһуа.

Бэбиэскэҕэ көрүлүнгө,	4	бонтуруос
-----------------------	---	-----------

Бастагы «Урагчы улуулуктар салык» энциклопедиялык тургутун туурагы боптурса ичинин ичинин кини балыгына салгыты утарар дегендер кызылбайгыт башына Иван Иванович Гүлбаев сөзгө.

2017 сэл сарагшын тугаар уугаа 14 саллигийн бадвар ырынх баар. Сэл бүтүүтэр 7 киһи — 5 эр киһи, 2 дьахтар уугаа турар, ол эбэтэр 75 бэрһиньини наагата. Флюорографиянан хабыллы 87,7 бэрһиньини тэстэ. Маньха мэтэк көрдүрүлгөтэрини Адаар, Телэй Дирингэ, Бахсы, Халдар нобиллэктэрэ буолаллар. Уугуу үрдүн саллиг ырын бадвары

CHURCH HOSPITAL.

Ихэе бонгуруудтан „Ойур баһарьтган сэргэжэк буолуута болгоһоний“ көрүлүнэ. Ийитиннорини “Хураһытаауа ойур хаһайыстыбатын неһилинҥа В.Г. Степанов онордо.

Улууца аастыг сыга турбут ойуур баһаарырын, ону туоратын тулуун иһитинирииннэ. Ойуур баһаар турар сезона чулхайбынан сэрэхтэк буолууга, баһаар турар түбэлтэлэр умуһуарыга тутуллар пизанынслэри, оборудованиелары эрдэтэн баһам оноруу болтуруоха туроролуунна. Ыһааһа

сэвдүүлэгчид, үүсгэлтэйгээ нийлмэл хэлээр
салалтлараа бүх бичлүүрээс эгнээтэй-
хэргээр, дэлгэрэнгүйгээр хувируулж
орлогчид, үүсгэлтэйгээ нийлмэл хэлээр
салалтлараа бүх бичлүүрээс эгнээтэй-
хэргээр, дэлгэрэнгүйгээр хувируулж

Үсүпүмөн, „Өрөстүү бүлүккө бинт-
лөрүмүмбүт. Дээрликтең бөлүмү сыгы-

гар „Олохтоок кидлары — промышленноск“ барайылы олохтоо кидларин тулушан“ болтуруоска Чурагын улуутун дьарыктах буслуу кичигин дьироктор С. С. Осипов иһитингэрин оңоруо. Улуус ыччата промышленноскка баран үлэстэһинигэр тэрэгэлэри кылары дуогарбардаһыа, идэ ыалларыгар теоретическай чааһы мнэстэжэ үөрэтини туругун улуус баһылыгын үлэс уонна инвестиционнай сайдыага оһбууһааччы И.К. Матвеев иһитингэрдэ. Эбэх ыйылы киэрэн эппэттэнэ.

Төрлүүлэн, Дюкуускайга „Алхас ахылзана“ тэрэгнийгээ кылтыы болтурууна керүүлнэ. Ийнхэнэрийн улуус баһылыгтан социальый уюуна не политика болтуруустарыйр солбууааччы Н.И. Аммосов сиргээ.

Alexey CHEPIOR

Тыя хаһаайыстыбата

ЫҢЫҢА БЭЛЭМНЭНИИ ҮЛЭТЭР САБАЛАННЫЛАР

Саяскы ыһыа буолара чутактан, улууска баһомулун үтүтөр сардаһынньыр. Ыһыа баһыа 1645 гектарга ыһааһа булуктанинар. Ыһааһа 1443 гектарга ыһааһа булуктанинар.

Хөгжс 686 гектар, сийлснэ анхммыг кууура 163 гектар, суунысый от-снмтэ 532 гектар, хэсрэн 65 гектар, ор сүүлснх от 199 гектарг аһылһнхад. Орлук элбк ыһыһахастарынн Бэлугур—285 гектар, Сылгт—264 гектар, Сылгт—297 гектар, Хонгодо—134 гектар, Огьдуун—129 гектар, Аһаср—119 гектар бүсүдснр.

Сигменты булууга Дыкуусайга хаанчылжанылы жалпы 5993667,76 салк суумада дуулар түтүрөсөнгө. Бу кулорго 2 тонна дыйкымго сено азылшыла. Муус устарыйга дуулар барыла сено барыла хаанчылжаныла.

Бүтүрүмүн улуусуна Б. Ташабаев кысыгынын угулусуно
тын кутубунай агарткучу М. А. Пермяков билимин сөгүт.

Александр СЛЕПЦОВ.

Внимание!

ПРОГРАММА

проведения юбилейного мероприятия
посвященного к 50-летию юбилею
Ожудунского «Аграрного техникума»
с. Дабыла ГЫОУ РС (Я) «Аграрный техникум»
7 апреля 2018 г.

09.00-11.00 Регистрация, экскурсия
Фойе у входа
10.00 Церемония «Сигнатур»

11.00-13.00 Торжественное открытие
• праздничные приветствия
• награждения
Место проведения: Актовый зал

13.00-14.00 Обед
Столовая, 2 этаж, Блок В, кабинеты № 1, 2, 3, 4

14.00-15.00 Открытие галереи выпускников
• приветствия
• награждения
1 этаж, блок В

14.00-15.00 Презентация книги
• приветствия
• награждения
Педагогический музей
15.00 Парад выпускников
• выступления выпускников
Место проведения: Асторовый зал

19.00 Концерт художественной самодельности коллектива и студентов «Аграрный техникум»
• награждения
ЦКиО «Сайбель»

ОБЬЕЗ КЭРГЭЭННЭ АНАЛЛ

ҮҮНЭЭЙНИ ӨЛГӨМНҮК ОЛОРДОР ҮЯЛ

ЧЫАППАРАБА ОЛОХСУЙБУТ ДЫИЭ КЭРГЭН

Case Number	Case Description	M.D.	Therapist	Therapist
-------------	------------------	------	-----------	-----------

Күндү киһибит сырдык кэриэһигэр...

Адрес агента: с. Чурапча, ул. Ленина 51
Режим работы: пнд-птн с 9-00 до 17-00
тел. 8(41151)4-24-11

Условия займа: процентная ставка 0,33 % в день (120,45% годовых), комиссия за выдачу 5% от суммы выдачи, сумма займа от 15 000 – 30 000 рублей, срок 1-12 месяцев, заем предоставляется в российских рублях, платени заемщиком по договору ежемесячно оплачивается сумма займа равными частями, сумма неисполненных проектов на остаток задолженности. Требования к заемщику – возраст от 21 до 73 лет, подтверждение платежеспособности. Обеспечены займа – не требуются. В случае просрочки процентная сумму долга начисляется, штраф за неисполнение обязательств 20% годовых от суммы просроченной задолженности.

Чурагны сэлгэнэлтийн ажлаар, Толстоудын **Мир Васильевич** явсаж шарьыгтан бийнхү юк-жүбүтлгэн туораабыла бу дый, кулун тутар 27 күндэр 40 хонитын тоспор.

Мир Васильевич 1978с. бэлэсэн ийхэн 2 хүнүгэр Чурагчы сэлэвэлэлтүгэр Василий Герасимович Телетухов II, Алла Васильевна Павлова дэлэ кэрэттүгэр бастагы күтүүтүк оронон торообту. Ороо саага адуулан биирүг торообуттүгүн өсөлүмүн кылга булуклан аасылга.

Мир туурга-бүс сайыптан айылаптан сырын айраа-савалаа, барылыр дөп-төр дөбүрүш сабыгылаа булара бүтөн барыла. Ханлык да байлалар тизкиннык чактарын тарбаарын етүлө, орус үчүткык уруу-йүдүр, ылыра, уйыра, огу-төз тигер, ууларга Кини тушута-халла барла уурбу-туштук курдук булар. “Тилеги мен кеткен сырыга-сырыга сүүрүчтөгөнөр” быый айтара ээ. Америка адуу нитилен, дөп ханлык да үлөт-төн тура турбака барытын сапыра. Онон олоко бөлүмнөк халыктын буют улашала.

Армения ыпырылган. Японский мурага катерга сулуспалабыла. Катерга өрөмүнгөсүнц, керүү-испиг кинигэ суук булбаг этэ. Куруутун хайбалга сыгыыра, хамандырылгар мазны ойо этэ.

Дойдугутар катан тизиниккөстөн илгитин ирарбагыра—ханнык бабарар тыраастары, массынанын тизиниккөс ыгыра, корору, өрөмүнгүтүр. Илсалаах кымгытэ ооттох.

Былларынның түрленик булан, белаланыыттан
эройо суск таһарара. Кинини кытта ханын бағдарар
айыны ахсап сеп эл.

Догодоторо, табиарастара кинини талтан "Мировой" дигэн испеник автаылар, ол эбедү түсүлүр. "Унун суолта эройдзени ханга барый. Оино "Мировой" бвар бусуладына, барыта быһаарылар этэ,"—дигэн тилэх суолутар агаарыга эбэх кийи курулуйа, махтана арыныа. Ол бийиги, чугас длоно, диринг аһалыбытын чөгөтөгэ, санаалыбытын көтөхтө. Одобут үтүө майгытынан үтүө кийи өлүтүр-саватылар сырдык өйгөбүл бисини хаалдыт эбэт.

Ихнийг Мэриэн зүйн эрхтэр, күүгэр элбэг. Ол ярагил тусгагата. Илал бусан оюо төрөтөр да дьюту бишбээс бэрар дьлиданах эбгт.. Онон номолтобугт улсхан да, хайнахтгытай. Дьлигэ ийгана кыганах эбгт.. Баара-сууга 40 сэт спорон, бардсан баарынгант спорон тусгагата.

Орбулун тийэх суолугар агаары ыархан кумулугтар куус-кеме буслубт кун сандалах дысмулугар—В.Н. Марьова, Э.Т. Карлашевскайга, А.М. Дьячковскайга, А.В. Дарамаша, К.А. Монастырская, К.А. Иванова, А.Ф. Романова, Е.К. Ермошкова, ыкыбылгар А.В. Шадринга, Е.В. Шадринга, “Дорсонию” ХЭТ үлүннүтэрингэр, догосторбор, бары айымстарыбылгар мунура сукс махталыбын тигирибит.

Быраата Ретик, кэийингэ Айта, кэиниэтор
онуктор, чутук дьон.

Тагталзах көргөзүм, адабыл; элбег, барылым. Чуратны
неликтен сактоодо, РФ потребкооперациятын туйгуул, үт
бөгөрөнө **Барахсанов Василий Михайлович** ыраман
ыарыгтан күн сириттен барыта бу дымд, кулун тутар 28
күнөртү биір сыйын тоолар.

[illegible]

1969 с. Дыкуускайдаагы автоэскула куурулун бүтэрэн, суоппар илэтин батыһабыта. 1973 сылтан 2015 сыга дери Чуралны районоугар эртөн араас үлөһүрүгөр, ЗИЛ-130, ГАЗ-51 мааралаах массиналарга суоппардабыта, кэлин слесарынан үтүү суобастарык үлөһүбүтө.

Райпо табарган урууку салларга ыроактан — Аллалтан, Алларан бастаахтан, Большой Невертан тейен ажалаллара. Түүнү-куртуну ааскыбаада, куруук айынтп сыйшара. Саас айы ерус сусунан Мындаагайга берээжин тейтөн келбиги табары ыйы была курууспан Чуритыга массалыктын таапары. Төрөөбүт оройусунтар потребкооперация эргенте тулсарын, апын-эргенте сайларын туһунтар дьшүнү кылаштын килтерсинбит. Ханник багдарар үлөнн кыайа-жолотутары, саасбага диген — сукс эгэ Орус чааһынга, кылымалыкх үлгүгөз бөрүннүтүк эгэ.

Ийбигийнхэн Мария Васильевнагийн 1979 с. жил буудал, хамтаах угс олоолон, даслоосхук, бэр-баччын олоорбуутара. Агуйлг бархсан бийлгилн нигэн, улаанынхэн, үрэгтэх үлөгит дьон олоортоот. Одоогүйн мал олоортоот, сгэн миньхэгс сьлгын бигэн, дьолун олоу олоорн агста. Дьолно-сэгтэн, одоогүйтэр, аймхастарыгэр истинник, олоу бэлхүмтлоохук сьхьаннахара. Сүдүргү, коно, сьмнхэгс майлгьшада. Дьлү жүргэнгэр амарх агд, эйбүс элг, дүлг-хөгс, жомо, тьмк бьолуу тьл-бас кийбигэглг.

Бийик аябай ар сыйлах, үрдүк көрдөрүүдөх, ситиһилтох үлгүн ичин үтүө наараалары тулгуна. Олортон ааһаҕы адыһаска, 1979 с. "Москвич" массынна фоната адымыта. 1974-1976 ос. "Социалистический куоталаһы кайайылыга", 1983 с. "Коммунистический үлү уадринга", 1982 с. "Сибирской кооперативной эрттин туйгуна" бөлүсэригөн наараалаламмыта. 2013 с. "Боотурускай улууну терүтэммитэ 375 сыла" үбүлүйдөх бэлнэ туттарылыбыта. 2015 с. "Чурганчы улууһун потребкооперация туйгуна" ааһ индриллбитэ. Ону таһынан Махтан сурукта, Бочотойвай грамоталар дьобуктар.

[illegible]

Билгиз күндү кытайбыз көргөнім, агабыз, баягытым мессеуою, ыраке дуушана
машыи ойбүтүр-санаабынгар үтүө ойлобул булган хаалыада, оруу аста-салыа
сыйлаабынгар... Кини ситэ омурбокс омурун омуро, ситенгэ саллаахтара..

Кэргэн, оюлору, сүйөтөрү, убайы Мээхлэ.

Бишгэхэд өрүү тыннаахын...

Татгалзах хөрөнгийг, ажлын эрхийг Чувалчингийнхон бичиглэх олохгоор, кулгуур тулгуур **Василий Васильевич Кузмин** хүн сиргэсэн барьта хүлэн тулар 27 хүнүэр 40 хүнүлэн тулал.

Бийигт агабыг Хатылы нэгилгээр 1952 сэлтээсээ кулун тутар 31 кулугэр Кулмууннар дыг жоронгэ торлус ошонон күн сирин көрбүтэ. Ийгэ кыра сабылар олох, агабын уонга орто эдийнбэ Марьянаһын олохбутара. Кулун эдийнбэ Болонгодо Василий Петрович Седальшев (Ууһан Баһа) көрөн тахсан көспүтүгэр, агага сүрбү сулуоттон киинсэ илсэн биэрбигэ. Эдийнбэ оччолорго ханныксыттыыр этэ. "Ыһахтарга киинэн биэрэ дон баһаҥа баһаҥам, куруускада үүт кулун туттаран юбиформ", - дон кулугэртүрүтэ. Көспөнн истэн: "Оо, берексан сэнэ күмэр аһылга булан туруктаһарын", - дон аһын бүтэрбитэ. Ардыар эдийнбэ "Ийгэ" дон ыһары, сэнэ жорон тахсыбыт эдийнбэ ошолук эбиг диксэртэ дон кыһыбылар, киин көрбүтүгэр сэмэстэр эбит. Эдийнбэ кытары биэрэ ошонон киинсэр салы сэлтээдэ ошолорун көрөн улахан убайыра булан, арыс ошону атаһарыгар туралларыгар куу-көмө буолбута. Эдийнбэниин бай-байыларын наһаа ыһаһалара, күндүтүк санаһалара. Нанайынай ошолууа Болонгодо бүтэрбитэ. Оччолорго бу ошолуу 4 кытаастах этэ. Салгы Хатылыга иһилэри сөккө ошонон үөрүмүгэ. Оноо адыан кытары биэрэ төрөөбүт убайылар Эдуард Алексеевич Кузнецовта маһан сыдыра, киинсэр ошолорунуун аһыһан тэлгэ улаһыттыра. Үөрэк бүтэһүтэ, Болонгодогэр төһөрө, оло үлөһөрө. Тая хаһайыһыбын үүтүкх үлүһүгэ, бистилетэх очут Василий Петрович Седальшев (Кыра Баһа) келе иһин эвэлүгэр сыдыһыта.

Орто оскуоланы Кытаанаа бүтүрбүтү, Илгиз ийетин

[illegible]

Василий Васильевич культурада үлгүлөр сыйлыгылар норуспунай тайгалар сүрүн арпанына этэ. Арасс таһымнаах истоктоока, сыйлыгыра сонньоон, кароочу биһирэбиллэн ыбыта. Чурапчы тайгалыра өрөстүүбүлүөүз бөлүр-көстөр үлүстөк, бастылар кар кэстөрнөр сыйлыгылар биһити агабыл калгана улахан. Биллүүрүн олус собулурра. Укуну Аркадий Алгасов, Федор Гоголь айбыл ырыларын толорору. Чурапчы устуорту тусунга бусуларын туфунан ырыаны арасс таһымнаах күркө эниилергэ өрө күүрүүтөткөчүлүк, ыстырсамыан ыры кыайылыга кыналтаабыта. Чурапчы пимин ыстагытаа, дойдубутунан ким тутан сүтүкүлүтүгүр турарбыт. Кыра оҕо тобоньорго, бассагыла кини ылыны туурун кароочу, мин

“Хотом ылылар” дигэн чагызар түтүсүнчү, жакыртыңа суурон тийген сыпка да сыллабагылаңың. Эрдың акамбылган тэр-йөөнөр сени ылаңастыга, Духобуй аркылаңар баар эрлөңгө, турбага соңулаңың.

Офислорлар, сизнєрнєр арус-мєтєй сыйланында таптың, сўбханымалы сыйлара. Сигнорлор сўсултанга келсєз, хас сыйлыны ыбыттарың бастаң келсєз келсєнлєрє.

Асептик бәрде этэ. Уланын сыуаанчылар эбиско болгон аса
жарык; каротин эмдэ болгон сойон буслара. Билалын, хоню
элбитик сыуаанчы. Сигментин кылары бадуустанарын
керен сенелетер.

Уус бергэ, таск быһааны бастыта элбэх ыал, тэрилтэ түтүгүн тааһын быһыта. Биир да тааһы алдылпакка, элбэхчэнн быһарын сөбөлүөрө. Кустууруң, куобахтыгарын сөбүлүүрө. Сана ТӨЗ саа ыһынан сүрдөгүн үөрбүтэ. Ити сааһын куу, куобах берэнэ булганнаһаһыта. Сир ачыт барыс буһан, үүмүтэк да сылыгар бейн-көрөн, сүрдөн илэһэн буһарада. Түрүн-тараан тутууууада, илэһэн бийиһи илэһэн бийиһи төлөһөрө.

Дуонардаан элбэх хаанын бичрэрэ— элбэх киһи
дорубуйатын кэннэҥэ олуктаах хаанардаах.

Татаулах көргөзүм, арабың эбизит куруук ишпанытуойа
субшын-амалы, сырыгынын сыябайга сыгылар мөксүсүгүн бу
сыгыны, тылмачтыгы ойдуу-сыны сыянактыгы.

Күрген, кыргыттар, күтүүгөрдү, уула, сөөкүгөрдү.

Классификация редактор — А.А. ЗАХАРОВ.
Лингвистическая редактор, суффиксальная — А.Н. ЗАХАРОВА.
Экспертная редактор, классификация — А.М. СЛЕПЦОВ.
Корректор — С.А. ЖЕНДИНСКАЯ, М.В. ПЕТРОВА.
Техники — Л.К. ПОЛОВА.
Бухгалтер — Ф.А. ПРОТОДЬЯКОВ.

Төрийн татварын чиглэл: СР Правительства, Чурал-уулгүйн "Сана олох" редакцоний
издательский хэлбэл: автономный учреждение Российской Федерации Российский СР
управлений-ыг 2012 с. күн тулар 15 күнүг регистрацияланыт нүмбэр - ПИ №ТУ54-0238

Редакция, издательство: 670070, Чирячиха с/п.
Коп. Марис уул, 26 "а". Телефон-факс: редактор — 41-332,
отдел — 41-265, 41-368. E-mail: saraioh@mail.ru,
сайт: saraioh.ru, Instagram: @saraioh

Бүтээгдэхүүн сандас:
№ 22 (11478)
Хэмжээ: 16 см. гүн:
Тяган 1225
Нягт бэлтгэл: 10 см.

Сага олох

Алар суратта экилер сөн
реалдан өткендер үчүн сөн
үчүлүр бул кетер. Суратта экилер
сөнүлүр кетер, кетер, кетер
кетер, кетер, кетер, кетер.

Хайхиаг бэчээгээ бэриллээр графика: 16 400 м. Бэчээгээ бэриллинээ: 16 400 м. "Сага олох" редакцоннай-издательскай холбоһуука 26.03.2018 с. оффотка бэчээгтэннэ. Типография аадырына 678870. Чурагчы сэл. Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907 Хайхиаг нэдиэлэбэ иккитэ, оптуорунуука, бэзигинсэбэ тахсаа.